

HOVRÄTTEN FÖR
VÄSTRA SVERIGE
Avdelning 2
Rotel 23

DOM
2014-09-24
Göteborg

Mål nr
T 2290-13

KLAGANDE

Hulta Vind AB, 556808-6028
Ryda Hulta 1, 534 96 Vara

Ombud: Advokaten Eric Grimlund
Box 19143, 104 32 Stockholm

MOTPART

Greenextreme AB, 556722-4596
Östra Larmgatan 13, 411 07 Göteborg

Ombud: Advokaten Anders Hulegårdh och jur.kand. Jenny Baaz
Östra Hamngatan 29, 411 10 Göteborg

SAKEN

Talan mot skiljedom enligt 36 § lagen (1999:116) om skiljeförfarande

BERÖRD SKILJEDOM

Skiljedom meddelad i Göteborg den 13 januari 2013 i Stockholm Handelskammarens
Skiljedomsinstituts skiljeförfarande nr F (084/2012), se bilaga A

HOVRÄTTENS DOMSLUT

1. Hovrätten avvisar Greenextreme AB:s talan i hovrätten.
2. Hovrätten ändrar den skiljedom som meddelades mellan parterna den 13 januari 2013 på så sätt att Greenextreme AB förpliktas att ersätta Hulta Vind AB för kostnader vid skiljeförfarandet med 238 238 kr, varav 183 000 kr avser arvode till ombud, jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 14 januari 2013 till dess betalning sker.
3. Hovrätten förpliktar Greenextreme AB att till Hulta Vind AB betala ersättning för rättegångskostnader i hovrätten med 144 000 kr avseende ombudsarvode, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 24 september 2014 till dess betalning sker.

Dok.Id 343943

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 40	Packhusplatsen 6	031-701 22 00	031-774 29 43	måndag – fredag
401 20 Göteborg		E-post: hovratten.vastrasverige@dom.se		08:00-16:00
		www.vastrahovratten.domstol.se		

BAKGRUND

Hulta Vind AB (Hulta Vind) och Greenextreme AB (Greenextreme) ingick den 11 juni 2010 avtal (Avtalet) om att Hulta Vind skulle köpa ett vindkraftverk av Greenextreme. I köpet ingick bl.a. leverans och montage av vindkraftverket. Till Avtalet bifogades standardavtalet ABA 99 som innehåller en skiljeklausul. Greenextreme hade köpt vindkraftverket av tillverkaren Vestas Northern Europe AB (Vestas) och tvist uppstod senare om vem som skulle betala för service och underhåll som Vestas utfört på vindkraftverket. Denna fråga reglerades inte uttryckligen i Avtalet.

Greenextreme påkallade skiljeförfarande mot Hulta Vind i juni 2012 i enlighet med skiljeklausulen och yrkade att Hulta Vind skulle förpliktas betala för ovan nämnda kostnader jämte ränta, vilket Hulta Vind bestred. Parterna framställde även yrkanden avseende kostnader för skiljeförfarandet. Skiljedom meddelades den 13 januari 2013 varigenom skiljemannen ansåg att han inte var behörig att pröva tvisten.

Vid tiden för skiljedomen hade Hulta Vind inte preciserat sitt kostnadsyrkande och bolaget framställde dagen efter skiljedomen begäran om komplettering av domen avseende ersättning för kostnader, alternativt att en tilläggsskiljedom skulle meddelas. Skiljemannen beslutade emellertid att inte efterkomma Hulta Vinds begäran.

Hulta Vind har därefter fört talan mot skiljedomen.

Efter det att tiden för att väcka talan mot skiljedomen i hovrätten löpt ut har Greenextreme väckt talan mot Hulta Vind vid Skaraborgs tingsrätt. Målet vid tingsrätten är vilandeförklarat i avvaktan på hovrättens avgörande i förevarande mål.

YRKANDEN M.M. I HOVRÄTTEN

Hulta Vind har, som bolagets talan slutligen bestämts, yrkat enligt följande.

I första hand har Hulta Vind yrkat att hovrätten tillerkänner bolaget ersättning för kostnader vid skiljeförfarande med ett belopp om 238 238 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 14 januari 2013 till dess betalning sker.

I andra hand – för det fall hovrätten inte bifaller förstahandsyrkandet – har Hulta Vind yrkat att hovrätten upphäver skiljemannens beslut att avsluta skiljeförfarandet utan att i sak pröva Greenextremes yrkande avseende den i första hand åberopade grunden samt återförvisar målet till skiljemannen för fortsatt handläggning.

Greenextreme har bestritt yrkandena och har för egen del yrkat att hovrätten med ändring av skiljemannens beslut, fastställer att hela Greenextremes talan kan prövas inom ramen för skiljeförfarandet.

Hulta Vind har motsatt sig Greenextremes talan i hovrätten.

Parterna har yrkat ersättning för rättegångskostnader i hovrätten.

Målet har avgjorts utan huvudförhandling.

GRUNDER M.M.

Hulta Vind

Skiljemannen har inte begränsat prövningen till de i målet tvistiga frågorna och har inte följt 34 § i Regler för förenklade skiljeförfaranden 2010 om avslutande av skiljeförfarande. Skiljemannen borde därför hörsammat Hulta Vinds begäran om komplettering av skiljedomen alternativt tilläggsskiljedom och prövat Hulta Vinds preciserade yrkanden om ersättning för kostnader vid skiljeförfarandet, som framställts inom rätt tid. Hovrätten ska, oaktat hur handläggningen av målet skett, på yrkande av part pröva

frågan om ersättning för Hulta Vinds kostnader för skiljeförfarandet. Då skiljemannen avvisat Greenextremes talan i skiljemålet ska Hulta Vind erhålla full ersättning för sina kostnader för skiljeförfarandet.

Om hovrätten anser att skiljemannen handlagt målet korrekt i frågan om komplettering/tilläggskiljedom ska hovrätten ändra skiljedomen såtillvida att hovrätten upphäver skiljemannens beslut om att avsluta förförendet utan att i sak pröva Greenextremes yrkande grundat i det skriftliga avtalet mellan parterna. Skiljemannen har felaktigt förklarat sig inte behörig att pröva tvisten i den del Greenextremes talan grundar sig på avtalet. Hulta Vind har haft ett berättigat intresse av att få denna fråga prövad genom ett skiljeförfarande och har heller inte motsatt sig detta.

Hovrätten är förhindrad att upphäva skiljedomen i dess helhet i enlighet med Greenextremes yrkande eftersom det framställts efter det att klanderfristen löpt ut. Yrkandet ska i vart fall ogillas då grunder till stöd för yrkandet åberopats efter det att klanderfristen löpt ut.

För det fall hovrätten anser sig kunna pröva Greenextremes yrkande eller medger att Greenextreme får åberopa angivna grunder tillbakavisar Hulta Vind att muntliga överenskommelser gällande service omfattas av det skriftliga skiljeavtalet.

Greenextreme

Den ordning som Hulta Vind angett att frågorna ska prövas av hovrätten kan inte följas eftersom behörighetsfrågan och frågor i anslutning till den måste prövas först. Kostnadsfrågan kan endast prövas av hovrätten om skiljemannen är obehörig att pröva tvisten. Det saknas vidare möjlighet för hovrätten att återförvisa målet till skiljemannen.

Det har inte förekommit fel i handläggningen avseende kostnadsfrågan och prövningen är även materiellt riktig varför Hulta Vinds yrkande i den delen ska ogillas. Hulta Vinds inställning till Greenextremes yrkande om att skiljemannen skulle pröva sin behörighet påverkar inte omfattningen av prövningen. Parterna bereddes tillfälle och ytt-

rade sig även innan behörighetsfrågan prövades. Hulta Vind hade därför tillfälle att specificera kostnadsyrkandet.

Bolaget har haft rätt att framställa yrkande och grunder i hovrätten så som gjorts. Hovrätten är vid prövningen av skiljeklausulens giltighet inte begränsad till det av Hulta Vind framställda yrkandet. Sedan hovrätten utfärdat stämning i målet för svaranden att svara på käromålet är svaranden inte bunden av några processuella begränsningar.

Vad gäller skiljeklausulens tillämplighet på Greenextremes talan gör bolaget i första hand gällande att Hulta Vind framställt invändning avseende skiljeklausulens giltighet för sent. Invändningen borde ha framställts senast i inlagan benämnd S1 där Hulta Vind invände att ett muntligt avtal på grund av skriftlighetskravet aldrig kan vara ett tilläggsavtal till avtalet. I andra hand gör bolaget gällande att skiljeavtalet omfattar hela Greenextremes talan då parternas avtal om service och underhåll ska ses som ett utflöde av parternas avtal om köp, leverans och montage av vindkraftverket.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Utredningen i hovrätten

Parterna har åberopat skriftlig bevisning.

Tillåtligheten av Greenextremes talan i hovrätten

Av 36 § lagen om skiljeförfarande (SFL) framgår att en skiljedom som innebär att skiljemannen avslutat förfarandet utan att pröva de frågor som lämnats till avgörande får ändras på talan av en part samt att talan ska väckas inom tre månader från den dag då parten fick del av skiljedomen i dess slutliga lydelse. Greenextreme har framställt sina yrkanden i tiden efter det att denna frist löpt ut. Av kommentaren till SFL framgår att en part efter talefristens utgång bör kunna åberopa nya grunder i den utsträckning som följer av bestämmelserna i 13 kap. rättegångsbalken. Denna slutsats är emellertid, enligt vad som anges av författaren, inte självklar (se Lindskog, Skiljeförfarande – En

kommentar (1 maj 2014, Zeteo) kommentaren till 36 § SFL 4.2.1 med not 16). Med hänsyn till den nyss nämnda bestämmelsens ordalydelse torde vidare härmed i första hand avses den part som valt att föra talan mot skiljedomen. Under alla förhållanden kan det inte anses tillåtet för den part som valt att inte föra talan mot skiljedomen att efter talefristens utgång framställa egna yrkanden med avseende på avviseringsfrågan (jfr rättsfallen NJA 1996 s. 751 och NJA 2008 s. 740). På grund av det anförda ska Greenextremes talan i hovrätten avvisas.

Ordningen för hovrättens prövning

Hulta Vind har, som bolagets talan slutligen bestämts, i första hand framställt yrkande endast med avseende på kostnaderna vid skiljeförfarandet. Det kan konstateras att Hulta Vind redan i sitt överklagande framställt detta yrkande och att det inte finns något som hindrar Hulta Vind från att senare under rättegången ändra ordningen för sina yrkanden. Hulta Vinds talan måste uppfattas så att bolaget vid hovrättens prövning av förstahandsyrkandet godtar att skiljemannen fullt ut funnit sig obehörig att pröva tvisten. Det finns inget som hindrar Hulta Vind från att processuellt inta denna hållning. Med hänsyn till den dispositionsprincip som finns i svensk rätt anser hovrätten således att prövningen ska göras i den ordning som käranden yrkat.

Hulta Vinds rätt till ersättning för kostnader vid skiljeförfarandet

Parterna är överens om att Hulta Vind under skiljeförfarandet framställt yrkande om ersättning för sina kostnader vid skiljeförfarandet, men inte preciserat sitt yrkande innan skiljeförfarandet avslutades. Skiljemannens beslut att inte komplettera skiljedomen eller meddela tilläggs-skiljedom är inte i sig överklagbart (se Lindskog, Skiljeförfarande – En kommentar (1 maj 2014, Zeteo) kommentaren till 32 § SFL avsnitt 5.1.2). Handläggningen kan emellertid angripas genom överklagande på sätt Hulta Vind gjort. Av kommentaren till SFL framgår att brister i skiljemannens handläggning bör bedömas efter samma principer som gäller för rättegångsfel samt att bestämmelsen i 50 kap. 28 § rättegångsbalken synes böra tillämpas analogt innebärande att åtgärdande i hovrätten kan ske (se Lindskog, Skiljeförfarande – En kommentar (1 maj 2014, Zeteo) kommentaren till 36 § SFL avsnitt 4.2.2 med not 19 och 20).

Hovrätten anser att det måste stått klart för skiljemannen att Hulta Vind inte förstått att skiljeförfarandet skulle kunna komma att avslutas vid skiljemannens prövning av behörigheten. Skiljemannens underlåtenhet att upplysa Hulta Vind om detta förhållande har lett till att Hulta Vind inte fått ersättning för sina kostnader vid skiljeförfarandet. Hulta Vind har rätt till sådan ersättning, varför skiljedomen ska ändras i den delen.

Hulta Vinds ersättningsyrkande är inte ifrågasatt av Greenextreme. Ränta ska utgå i enlighet med yrkandet.

Rättegångskostnader

Greenextreme ska såsom förlorande part ersätta Hulta Vind för rättegångskostnader i hovrätten. Greenextreme har överlåtit till hovrätten att bedöma skäligheten av det i målet yrkade beloppet, men har invänt att det förefaller som att Hulta Vind väckt talan i syfte att förhåla en prövning av den materiella frågan och att detta bör få påverkan vid fördelningen av rättegångskostnaderna.

Med anledning av att Hulta Vind felaktigt inte fått sina kostnader för skiljeförfarandet ersatta har det varit befogat för Hulta Vind att väcka talan mot skiljedomen. Så som talan slutligen bestämts har talan i första hand avsett ersättning för dessa kostnader. Med anledning härav och då den ersättning som Hulta Vind har yrkat bedöms skälig ska Greenextreme ersätta Hulta Vind för rättegångskostnader i enlighet med yrkandet jämte ränta.

Överklagande

Hovrätten anser att målet rymmer frågor där det är av vikt för ledningen av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen. Hovrätten tillåter därför att domen överklagas (43 § andra stycket SFL).

HOVRÄTTEN FÖR
VÄSTRA SVERIGE
Avdelning 2

DOM
2014-09-24

T 2290-13

ÖVERKLAGANDE, se bilaga B

Överklagande senast den 22 oktober 2014

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Ingrid Björck, Matz Mårtensson och Charlotte Hallén, referent.